

„Мана“

ташкортан: Ахмед Саидов.

**Папка
для
бумаг**

С.Алиев тапшырган "Манас" эпосунун материалдарына
(кол жазмаларына) кыскача пикир

Араб алфавити менен жазылган 2 басма табак көлөмүндөгү бул материал кимден, качан, кандай шартта жазылганы белгисиз. Кебетеси белгилүү манасчылардын биринин оозунан жазылып алынган же эл арасында кеңири тараган Сагымбай, Тоголок Молдонун кол жазмасынан көчүрүлгөн. Алмамбет менен Чубактын "Чоң казат" маалында жол талашканын баяндаган бул эпизод көркөмдүгү жогору болушу менен чоң манасчылардын биринин вариантынан алынганын күбөлөп турат. Мүмкүн толук салыштыра келгенде жогоруда аталган манасчылардын (Сагымбай, Тоголок Молдонун) биринин вариантынан экени анык болор. Бирок, текстологиялык иш жүргүзүүдө, ошондой эле "Манас" эпосунун совет доорунда эл арасында таралышы, орун алышы жөнүндө изилдөө жүргүзүүдө фактылык материал катары өз кызматын өтөөрү бышык. Ошондуктан кол жазмалар фондусуна алуу жөндүү болор эле.

Р.Сарыпбеков

"Манас" секторунун кенже илимий кызматкери

I4/VI-1988-ж.

الما مبرت مده نون بيسر خاق قا
 ايا شو در گه بگر لگرن
 الما مبرت مده نون بيسر خاق قا
 بوزك هو باق دره صيف قاعه دره گره ب
 اققو لادان ايسر بيليب
 اقبالتانك با لاييب
 ايتو لوف با تير الما گه وين
 ايكول ^{مانا} گره ليب
 بيو نما با تير بيو نما ده ب
 و سوزوب بيو گبولو بنفوز
 با بيرايب الينا
 ايبا تيب ببالب بيزور دنب
 عدووشى هر چه عدو بيزور خوت
 قابلا مائا بيو با تير بيگ
 گو موشده ايسا قه بار قيراب
 قاشقايب بيمضب قالب بتر
 با تير لار بولونگ بولسوزنده ب
 کا بايقا تيار قا الما کا
 هو باق بولسوزى بار امد ده ب
 الما مبرت مده نون بيسر خاق
 بويجين ديب بيه ويگر مده ب
 هو باق تيا نما بيشى ايبه
 اقلو فونونگ بيسر مده ب

چه تگر ميب گه لره مده ب ريقا
 ايت بيا م بيو بيو مده بگر لگرن
 هو باق قد يقوشو صره ب گه لگرن
 ايبا بيو بيو ميب بيه گه لره مده ب
 بوزك فوشو بيه و مده گره ب
 ايبه و ميوه بيقا نجا
 ائگر مده صيف دى بيو نما نجا
 ببالب بيبگه در لايقو نما ده ب
 ذ بالبار بيو نما ده ب
 با تير مائا بيو قانگه لاي
 ايتو لوف هو باق ائگر لاي
 عدووشى بولونوبه دا گه لاي
 قالفاد ايقا شقا تيرى
 جاء ادا مده ب باشقا تيرى
 قاشقا گه ايب گولوا لاي تير
 مائا بيو بيه تيب بار بيه تير
 باشقا ميوه زگو ببالب تير
 و بيو گره فوشو بيه الام ده ب
 جالسيز قانقب قالا مده ب
 مده نون بيا مده ب گور و مده ب
 چه تگر ميب قاير اگه لره مده ب
 اققو لادان بيه بيه مده ب

ایده بقو یوزده بیار = ایچی پای جانار بیار

دریزدات مانا بی بیولقو بیولگی = نومه نومه بیار

وزو کورق انا کورق باقدین = و ویلوتقو نوره له

و بیوندر ایو بیو شار له = به نوره ده بی بیو شار له

بیراق باشینا گه لگه دو مشانقا = پاتر لیفی بار له

الما صبه سا مالقن فالدیده ب = ایسری بیو قالماق الدیده ب

اقبالا تیه ره هوز باق = مالقن انا یار پای قالدیده ب

سیر فاق دیقو مشوب الدیده ب = بی بیو پانده یقالماق الدیده ب

قالبالات ره هوز باق = قایقو لفقو یار پای قالدیده ب

مالقو باق دین مالقا نهریده ب = و شول سوزدو نهی نیده ب

ایقو لوز پاتر ره هوز باق = انا کورق مالقا قالدیده ب

الما صبه سا ایتقان بیو لسیوزدو = هره سیر فاق تانیاده ب

پاتر انا هوز باق گه ب ایتقان

قائقو ره هوز باق گه ب ایتقان

پاتر هوز باق قوز خولوب

بیرسته قولدو سا یوی بی

اققو لالان هوز باق قانکوتو

چاقیه گه لدی چاینگا

تار سقا ایتقان تالانما

قابیلان مانا بی پاتر بیگ

مالقن دی بیو گه مالقن ده ب

الما صبه سا هره سیر فاق دین

به گیر مانا بی گه ب ایتقان

چانگه ایتقان هوز باق الدیده ب

ار قایی تان یار نه ده ب

به گیر بیو سوزدو به گه ایتقان